Published monthly by Slovenian National Federation of Canada.

For the Editorial Board and SNF President Vladimir Mauko

Address: 61 McFarland Ave. Toronto 10, Ontario, Canada.
Ortoprint, New Toronto
Subscription rates: $3.- per year.
25 cents per copy

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

–TAKRAT SE SPOMNI, BISTRA SOČA,
KAR GORKO TI SRCE NAROČA:–
–NE STISKAJ V MEJE SE BREGOV,
SRDITA ČEZ BRANOVE STOPI,
TER TUJCE ZEMLJE LAČNE UTOPI
NA DNO RAZPENJENIH VALOV!
Simon Gregorič: „SOČI".

Letnik — Volume IV | TORONTO, 20. NOVEMBER 1954 | ŠTEVILKA 11 - NUMBER 11

Slovanska doba?

13. novembra pred 1600 leti se je rodil v severni Afriki duhovni velikan krščanstva in Zapada sv. Avguštin.

Živel je v zelo razburkani dobi. Ob njegovem rojstvu je Afrika sicer še uživala politični mir, toda Južna Evropa se je že zvijala v smrtnih krčnih in trepetala pred novimi narodi, ki so silili na jug. Ko je 1. 410 padel celo Rim, si je globokoumi Avguštin zastavil vprašanje, zakaj prav za prav propadajo kraljestva. Svoj odgovod je podal v obširini knjigi „O božji državi", ki jo je pisal 14 let. Ta knjiga je oblikovala duhovni in uolitični obraz Evrope celih tisoč let. Iz nje se niso učili samo duhovniki in menihi, marveč tudi cesarji. Ko je Avguštin umiral, so Goti prešli že v Afriko. Med obleganjem njegovega škofovskega mesta Hippo je umrl, toda prav ti novi germanski rodovi so iz njegove dediščine zgradili veličastno srednjeveško kulturo, od katere še danes v veliki meri živimo, v kolikor še živimo.

Sodobni svet je v mnogočem podoben Avguštinovemu času. Ker smo se oddaljili od duhovnosti vsake prave kulture, smo kljub tehničnemu napredku zašli na pota, ki vodijo v propad. Duhovnost spodrinja materializem, ljubezen sebičnost in sila, odpuščanja maščevalnost. Državni in razredni totalitarizem grozita uničiti zadnje ostanke človekove svobode.

Po čudnih dopustitvah božje Previdnosti se je izrodek naše dobe — komunizem vsedel za vrat prav slovanskim narodom, ki so doslej stali pri ustvarjanju skupne evropske kulturne bolj v ozadju. Germanski, romanski, pa tudi anglosaksonski svet Slovane še vedno podcenjuje, mnogi vede ali nevede celo istovetijo slovansvo s komunizmom in s tem zmedo še večajo. Sicer na poedinih področjih polagoma le sprejemajo slovanske kulturne stvaritve (zlasti v glasbi), toda še daleč smo od priznanja načelne in praktične enakopravnosti.

Ko je Zapad po drugi svetovni vojni oz. že med njo izdal Vzhodno Evropo, je komunizem dobil oblast tudi nad milijoni katoliških Slovanov, ki so dotlej uživali še svobodo. Tako sta katoliška in pravoslavna Cerkev med Slovani izpostavljeni strahovitemu prečiščevanju, ki pa more zadobiti tudi svoj svetovni pomen: **Postali zibelka novega sveta, ki bo znova gradil na duhovnosti in ki bo znova ustvarjal kulturno, ne pa civilizacijo.**

Sodobna evropska kriza sega do temeljev človekovega duhovnega sveta - do vprašanj, ki jih srečujemo v spoznavni teoriji, pri katerih je tudi Evropa napravila prve korake v napačno smer. Prav Slovani pa smo že po svoji naravi naravnani v možnost, da zopet vzpostavimo ravnovesje med intuicijo in abstrakcijo, da gojimo osebnosti brez individualizma in občestvenost brez diktature.

Ko bo materialistični komunizem doživel svoj smrtni udarec, bodo brazde zorane za novo setev. Toda naloga nas, ki nam je dano uživati svobodo duha že danes, je, da seme za to setev pripravimo.

dreš

● **O proslavi 29. oktobra v Kolumbovi** dvorani v Torontu so poročali: Dnevnik „The Globe and Mail" je objavil v sredo, 27. oktobra dve sliki slovenskih narodnih noš, ki ju ponatiskujemo v tej številki.

● **Estonski list „Meie Elu"** (tednik) je prinesel v številki dne 27. oktobra na str. 5 poročilo o proslavi in igri ter dobro uspeli razstavi, prav tako tudi drugi estonski list „Vaba Estlane".

● **SV. Oče je podelil s posebnim** dekretom nove odpustke za družine, ki molijo redno družinski rožni venec.

G. FRANC KUS (LEVO) IN G. ANDREJ STRLIČ Z LESENIM SODČKOM NA RAZSTAVI SNZ.

Govor g. V. Mauka za Akademijo 29. oktobra

LADIES AND GENTLEMEN,

When we celebrated last spring the Canadian Citizenship-day, looking back into the years which welded together our fortunes with those of many, from many parts of the world into one, into the future of the Canadian Nation, we have been complimented, that we are a well integrated group. We are proud of that, and we are also proud, to be able to show today to some of our friends some of the background, which made this integration possible. It could be achieved only because of our particular Slovenian traditions, and because of our particular characteristics, the traditions and characteristics of a hard working, rather austere nation, who was however always aware of the fact to be a link between North and South, and between East and West. Thoroughly western by its own conceptions, the Slovenian cultural shpere conveyed and interpreted to the West the ideas of the Orient, and was able, at the same time, to pass some precious properties of its own and its western neighbours on to the East.

The 29th day of October 1918 marks for the Slovenes the end of the first World War, and the day, when a National Council of her own declared Slovenia a free country, and the Slovenes a free Nation.

Though the later events courtailed this freedom, and though thousands of Slovenes remained cut off from the main body of Slovenia, the 29th of October will always remain a date of hope, that there will come real freedom again also to the green hills of Styria, to the rocky ranges of the Carawanks, the dark forests and the bright lakes of Carniola, the vineyards on the Kolpa and to the stony Karst.

When this moment comes, the doors to Slovenia will be thrown open again, and maybe some of you will be able to visit this country, which was once called the Slavic Switzerland, a country rich in memories and history, from the times of the Roman Empire, its settlement by the Slovenes, their wars with the Avars, the Madjars and the Bavarians, and later on in the epic defence against the Osmanic invasion, in which the people of Slovenia withstood for four centuries the inrods of the Turks, bleeding and suffering, but never conquered.

We are proud of our language: it was used since times immemorable in the solemn ceremony of the inthronisation of the Dukes of Carinthia performed the last time in 1414, we are proud to have conserved this language, a Nation of only one and a half million souls, living at the most crucial spot of Europe, where the interests of four different races meet: The Slavic South, the Latin West, the Germanic North and the Finno-Tartaric East.

The Slovenes, within the sphere of the German-Roman Empire were not given the opportunity to establish an independent state until 1918. The Illyric Provinces of Napoleon were no solution of their problems, and the Slovenian Manifesto of 1848, which established the modern Slovenian Political program, remained but dead letters untel 1918. And even the freedom of the October-days was but a short one: Slovenia, or rather her main part became soon a part of the Kingdom of the Serbs, Croats and Slovenes, which was later on called Yugoslavia, a great part remained under foreign rule in several neighbour-countries.

During the second World-War the Slovenes suffered the occupation of the German, Italian and Hungarian Armies, and at the end of the Communist troops which resulted in the establishment of a communist state.

Remembering the short days of Freedom of Slovenia, we know, that troughout the world, and in Slovenia herself, thousands of Slovenes feel the sames hope in their hearts, the hope, that the day may soon be at hand, when the Slo-Slovenes in Slovenia will enjoy the freedom, which we enjoy here, when they will be allowed to build their own future with their own hands, when they will be again able to say, to write and to print their ideas, and to worship in their churches without the fear of persecution.

We Canadians of Slovene origine commemorate the historic October-day, least we should forget, that ours is the task to build also here the bridges, which lead from the heart of one nation to the hearts of other nations, to build the bridges of friendship, understanding and mutual help, which lead to freedom and peace for mankind.

LUTKE V SLOVENSKIH NARODNIH NOŠAH Z RAZSTAVE SNZ, DELO GDč MILENE LENART.

Odmevi sporazuma o Trstu

TITO V SARAJEVU

„Če bi nas kdo vprašal, ali smo s tako rešitvijo zadovoljni, bi jaz mirne duše rekel, da nismo. Zakaj ne? Ker je Jugoslavija preveč žrtvovala. To je storila zaradi miru v svetu, kjer je že tako dovolj smodnika in nevarnih žarišč. Sporazum je še mnogo cenejši kakor vojni spopad".

BORIS KRAIGHER, PREDSEDNIK VLADE LR SLOVENIJE

„Za prebivalstvo koprskega okraja, kakor tudi za prebivalstvo okoliških okrajev, zlasti Krasa in Istre, predstavlja izguba Trsta velik problem. Primorsko prebivalstvo po izgubi gospodarskega, kulturnega in političnega središča v Gorici izgublja sedaj tudi drugi, še važnejši center - Trst. Koper ne bo mogel te izgube nadoknaditi. Morali si bomo pomagati s tem, da bomo čimbolj olajšali obmejni promet na teh področjih, kar pa je po mojem mnenju odvisno predvsem od dobre volje na italijanski strani. Kljub temu pa bo Slovenija napravila vse, da bi z izgradnjo Kopra, z omogočanjem čim boljše zveze Kopra z zaledjem (ceste, železnice) in z izgradnjo industrije pomorskih baz, kakor tudi stanovanjskih, zdravstvenih in prosvetnih pogojev, vsaj nekoliko olajšala našemu prebivalstvu to veliko izgubo."

ITALIJANSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK SCELBA

Na vprašanje zamejskega časnikarja, ali je rešitev tržaškega vprašnja začasna, je predsednik odgovoril: „Za Trst ne! V Trstu bomo ostali. Rešitev je začasna za ostalo".

POLITIČNI PREDSTAVNIK RIMSKE VLADE PRI ZVU.

Minister Francassi ni zadovoljen z dvojezičnimi napisi v predmestjih in okolici Trsta. Mnenja je, da se je dogovorila pri sestavljanju besedila - pomota!

PREDSEDNIK TRŽAŠKE ODVETNIŠKE ZBORNICE

Predsednik dr. Antonini je izjavil, da italijanski Trst ne more prenesti nekaterih določb sporazuma. Povdaril je „Naša naloga je, da jih omilimo".

SLOVENCI V TRSTU

Slovenci v Trstu so se odločili, da bodo vztrajali na pravnem stališču, da Svobodno tržaško ozemlje še obstoja in da je le uprava prešla na eni strani v roke Jugoslavije, na drugi strani Italije. Borili se bodo še naprej, da postane STO res samostojno, da zasije svoboda in enakopravnost vsem prebivalcem tako v coni A kakor tudi v coni B.

SOVJETSKA ZVEZA

Na začudenje nekaterih je Sovjetska zveza priznala sporazum glede Trsta. Temu se ni čuditi, saj komunistična Jugoslavija ter Moskva ne zakrivata več svojega bratsta, ki sta se ga nekaj časa sramovali, da ne bi ustavili dotoka ameriških dolarjev in rožja v Jugoslavijo.

NEMŠKI LIST

„Stuttgarter Zeitung" zaključuje članek „Trst brez zaledja": „Z delitvijo con se v resnici vprašanje ni zaključilo.' Trst je moral v preteklosti plačati napake in zmote s svojo krvjo. Fašistično pregajanje manjšin je doseglo leta 1945 svoj dramatični višek s slovito slovansko (pravilno: komunistično, op. ur.) reakcijo! Gospodarska stiska lahko pripelje do tega, kar predstavlja danes v Italiji vsakdanjo reakcijo: k prodoru komunizma. Verjetno se je zdaj tržaško vprašanje šele začelo; zdaj ne gre več za nacionalistično govoriško poplavo, temveč za vsakdanji kruh."

THIS IS SLOVENIA

Trieste - Partitioned „Italy and Yugoslavia „Yalta and Potsdam"

"Italy and Yugoslavia accepted the partition of the Free Territory of Trieste each for selfisch reasons of its own. For the Belgrade regime the reuniciation of its changing consecutive claims concerning the Trieste territory represents the price paid for continued American aid without which Tito would long have ceased to exist as the Communist dictator of Yugoslavia. The price was so much easier to accept because Belgrade does not loose any part of the Trieste territory under its actual control. It is the coast of Slovenia that was traded away.

"For Italy, on the other hand, the partition of the Free Territory of Trieste means regained control over the city and the port of Trieste with their non-Italian coastal surroundings which Italy seized from the dismembered Middle Europe of 1918.

"By regaining control over Trieste and the Slovenian seacost around ist - both outside the historical, geographical and ethnical Italian territory - Italy will again separate Slovenia, the country of the Ljubljana Gap, from its only access to the sea. The people of Slovenia were not consulted on the Rome-Belgrade-Trieste deal. Nor will the nations of the wider Trieste hinterland, whose common economic need and historical effort had created and developed the port of Trieste, be willing and able to live separated from it once they regain their freedom.

PRESENT ARRANGEMENT

"The announced diplomatic agreement between Rome and Belgrade to the contrary, partition is not the solution for Trieste, nor will it materially contribute to the defense of free Europe. The Anglo-American military administration of the Free Territory of Trieste was the only temporary solution of the two problems under the given world conditions. The population of the Trieste area was satisfied with it. Furthermore, the existing Trieste arrangement (prior to the announced partition) ideally fulfilled the requirements for the needed coordination of the joint defense of Trieste and the potential invasion route trough the Ljubljana Gap.

"Finally, Trieste under the transitional Anglo-American administration (with self-government in local matters) was also the guarantee of Trieste's genuine freedom and relative prosperity until the day of Middle European liberation, when a Free Trieste could resume its original and traditional function as the maritime outlet and commercial metropolis of Middle Europe.

"There was no need to destroy such a fortunate arrangement.

"History will condemn the destructive Rome-Belgrade agreement just as it has convinced the failure of Western diplomacy to establish a Middle European union on the ruins of the Austrian Empire in 1918 and the equally unnecesary and disastrous sell-out of Middle Europe to Moscow at Teheran, Yalta and Potsdam."

From the letter to the Editor of The New York Times by Ciril A. Žebot, LL.D., chairman of the Department of Economic at Duquesne University, Pittsburgh, Pa., published October 7, 1954.

MOŠKI ZBOR POD VODSTVOM ČASTITEGA G.M. RENERJA POJE NA AKADEMIJI

IZJAVA DR. STOJADINOVIĆA

Pred kratkim je svoječasni vodilni Radikal, poznejši glavni ustanovitelj JRZ in predsednik prve omiljene, pol-diktatorske vlade po smrti kralja Aleksandra, Dr. Milan Stojadinovič, podal časopisno izjavo, v kateri se je izrekel za sporazumni razid Jugoslavije v prid samostojne Srbije in Hrvaške kot edine mirne rešitve srbsko-hrvatskega vprašanja. Izjava te vzbudila nenavadno zanimanje, ker je prišla od nekoč tako vidne srbske strani, je bila podana z vidika resničnega pomirjenja med Srbi in Hrvati in to na načelu, ki je že dolgo osnova vsehrvaških političnih teženj.

Kar pri tej izjavi **moti,** je **oseba** Dr. Stojadinoviča in pa namigavano soglasje med njim in bivšim poglavnikom Paveličem v vsebinskem pogledu izjave. Te čustveno-motilne osebnostne okolnosti izjave pa so takoj zmanjšane, ako se pomisli, da bi zares bilo težko najti vidnega političnega človeka iz preteklosti, ki bi imel politično „čiste roke" - ako naj demokratična neoporečnost služi za izključno merilo politične vpoštevnosti v sedanji politični emigraciji. Stojadinovič ima v svoj prid vsaj to, da ni bila njegova vlada ki je **podpisala usodnosni Trojni Pakt,** tudi ni bil on, ki je uvedel dejanski začetek vsega poznejšega zla - **Aleksandrovo diktaturo.** Pavelič pa more z lahkoto pokazati na zgodovinsko pribito dejstvo, da je medvojna Neodvisna Država Hrvatska nastala ob splosnem hrvaškem soglasju, vključivsi Dr. Mačeka, ki se je rajši skrivaj vrnil iz Užiz v Zagreb kot pa da bi bil nadaljeval beg s Simovičevo vlado.

Mimo teh osebnostnih okoliščin pa je danes - ako vsi vidni znaki zadnjih petnajstih let ne varajo - **objetktivno** jasno, da je predpogoj miru in zadovoljstva med narodi Jugoslavije v tem, da vsak izmed njih zaživi svoje lastno življenje v svobodni narodni državi. To ni le logika psihologije teh prizadetih narodov samih, temveč splošna večstoletna formula politične svobode v Evropi. Le **manjši slovanski** narodi srednje-vzhodne Evrope se še niso priborili do popolnega uresničenja načela svobodnih narodnih držav, ker je prva svetovna vojna, deloma zaradi neizkušene sentimentalnosti prizadetih narodov samih in deloma pod vplivom čeških in srbskih hegemonističnih teženj, vrgla na površje nove evropske karte Čehoslovasko in Jugoslavijo. Po izkušnjah iza prve in druge svetovne vojne pa ne more biti nobenega dvoma več, da, ko pride drugo osvobojenje, po zrušenju boljševiškega terorja nad srednjevzhodno Evropo, bosta mir in zadovoljstvo tam mogla biti vpostavljena edino-le s tem, da se na **vse** prizadete narode raztegne evropsko načelo svobodnih narodnih držav.

S tega vidika gledana, je Stojadinovičeva izjava pozitiven pojav, posebno še, ker predvideva mirno rešitev problema dveh narodov, med katerima je bilo nakopičenega že mnogo preveč sovraštva in prelite preveč krvi.

Kot rečeno, Stojadinovič ima na svoji politični vesti velike politične napake (med drugimi baje tudi svojo nekdanjo pripravljenost žrtvovati celotnost slovenskega ozemlja v prid jugoslovanskega sporazuma s fašistično Italijo in nacistično Nemčijo, podobno kot je to storil Tito v pogledu Trsta in slovenske obale). Toda Stojadinovič ni bil med tistimi, ki so med vojno prelivali hrvaško kri. Če njega ne moti, da se z njim strinja tudi Pavelič, pod čigar državnim predsedstvom se je v Hrvaški prelivala srbska kri, zakaj bi se ne mogli sprijazniti z njegovim zdravim predlogom tisti srbski ljudje, ki nosijo soodgovornost za srbsko prelivanje hrvaške krvi? Osebna odgovornost za pretekle zločine, vojne ali nevojne, je stvar objektivne sodne pravice. Politična modrost pe je stvar jasnega gledanja v bodočnost. In to je **danes** potrebno.

Med Slovenci in Hrvati so sosedni problemi lažji. Tu ni ne prelite krvi, ne nakopičenega sovraštva, ne obmejnih sporov. Slovenska odločitev za lastno državo je zato čisto slovenska zadeva, ki Hrvatov ne moti, prav tako kot Slovencev ne moti analogna Hrvaška odločitev. Motil je le enostranski sporazum med Mačekom in Cvetkovičem, ki je pustil Slovenijo (ter Bosno in Hercegovino), da bi se bila mogla pravočasno in dovoljno politično-samoobrambno organizirati - predno je bila okupirana in razkosana - ko je belgrajska vlada zbežala iz gorečega Beograda. In motila je tudi prejšnja in poznejša vloga slovenskih politikov „posredovati" v srbsko-hrvaškem sporu z umetno zvezo Ljubljana-Beograd **mimo** Zagreba. Ta vloga je bila neravna Zagreba. Ta vloga je bila nenaravna Stojadinovičeva izjava odpira upanje, da bodo končno Srbi in Hrvati rešili težki medsebojni problem po pameti in v miru.

Toda sporazum o lastnih narodnih državah bo trdejši, ako bodo tako Srbi kot Hrvati in Slovenci istočasno razumeli, da gre za njihovo svobodo v **novi** (ne pretekli„ razbiti in pol-imperialistični) Evropi, ki spoznava potrebo po širši meddržavni združitvi. Jasno je, da neorganizirani kup malih držav v srednje-vzhodni Evropi ne more biti poroštvo ustaljenega miru na kritičnem evropskem prostoru med Italijo, Nemcijo in Rusijo. Nova Srbija, Hrvaška in Slovenijo bodo morala aktivno stremeti za tem, da razstanek neživljenjske Jugoslavije čimprej nadoknadijo s članstvom v vseevropski zvezi držav ali pa v kaki srednje-evropski uniji. Tako spopolnjene bodo izjave narodno-državne samostojnosti padle na rodovitnejša tla ne le med prizadetimi narodni samimi, ki že skoraj 15 let trpijo krute poslednice napačne in pomankljive politične organizacije v srednje-vzhodni Evropi po prvi svetovni vojni, temveč tudi med zavezniki v svobodnem svetu, ki so končno tudi spoznali živo potrebno po pravični in pravilni evropski združitvi.

Narodi zasužnjene Jugoslavije morajo svoja hotenja po državni samostojnosti prikazati ne kot korak k še večji „balkanizaciji" srednje-vzhodne Evrope, temveč kot **nujni prvi pogoj** k njeni dokončni ustalitvi v svobodi, pravičnosti in miru.

Ciril Žebot

Slovenska Narodna Zveza se na tem mestu javno zahvaljuje vsem, ki so pomagali pri aranžiranju razstave in odra, posebej še častitemu g. M. Renerju in moškemu zboru za petje, ter gledališki družini pod vodstvom režiserja g. S. Brunška za predvajanje igre Domen." Z svojim sodelovanjem so vsi pokazali pravi zavedni slovenski duh, saj je šlo za predstavitev Slovencev Kanadčanom in drugorodcem.

Prav posebej pa še prisrčna hvala vsem tistim, ki so nam posodili in zaupali predmete, s katerimi smo lahko priredili lepo razstavo.

Odbor SNZ v Kanadi.

„SUHA ROBA" NA RAZSTAVI NARODNIH UMETNIN.

OD LEVE NA DESNO: GDč. LIDIJA CIMPRIČ, GA. MAJDA JUREČIČ IN GDč. JUSTINA PETRIČ OGLEDUJEJO „RIBNIŠKI PUŠELC" NA SLOVENSKI RAZSTAVI V DVORANI KOLUMBOVIH VITEZOV.

IZ SLOVENSKEGA TISKA

AVE, EISENHOWER, MORITURI TE SALUTANT

Ameriška domovina je objavila 22. oktobra v angleško pisanem delu članek „The Tragedy of Trieste", ki ga je podpisal „Ameriški Slovenec". Članek je z izjemo enostranskega poročila glede akcij Slovencev v Severni Ameriki za ohranitev svobodnega tržaškega ozemlja zelo dobro napisan.

„GLAVE POKONCI!"

„. . . Danes so politične, kulturne in gospodarske pravice Slovencev zavarovane s posebnim statutom, katerega izpolnjevanje bo nadzirala jugoslovansko-italijanska mešana komisija. Ker že Anglo-Američani niso izvajali tržaškega statuta iz mirovne pogodbe, ki priznava Slovencem popolno enakopravnost z Italijani, je postal zdaj „posebni statut", ki ga vsebuje zadnji londonski sporazum, naša „magna charta", ? listina, ki jo moramo čvrsto držati v svojih rokah. Od nas je odvisno, koliko živih pravic si bomo res priborili s tem papirjem v svojih rokah!

„Zato glave pokonci! Trst je na preveč vidnem mestu svetovnega političnega pozorišča, da bi morebitne krivice, ki bi se nam godile, lahko prikrivala Italija, ko jih niti dva svetovna imperija - dosedanja naša upravitelja - nista mogla prikrivati. Vsekakor ne moremo verjeti, da bi si Italija z zgrešeno politiko na Tržaškem hotela nakopati novo vreme očitkov in tako potrdila stari očitek, da ni sposobna upravljati dežele z mešanim prebivalstvom. Konec koncev: Italiji je bila izročena samo uprava v coni A svobodnega tržaškega ozemlja, ki mednarodno pravno še živi."

Iz uvodnika „Gospodarstva" 1. VIII. št. 184, Trst, 8. oktobra 1954.)

„ZAČASNA REŠITEV"

„ . . Podpisniki se trudijo dokazati svetu, da s svojim sporazumom niso prekršili mirovne pogodbe: ta ostane še nadalje v polni veljavi. To se pravi, da Trst in cona A nista postali del Italije, temveč tvorita skupno s cono B še vedno svobodno tržaško ozemlje . . . Da bi se zavarovali pred očitkom, da so pogazili od njih samih podpisano pogodbo, so naredili še tole: besedilo sporazuma so predložili Združenim narodom in bodo poslali tudi vsem državam podpisnicam mirovne pogodbe z Italijo.

„Na zunaj se hočejo torej držati zakona, prikazati, sporazum le za navaden prehod uprave iz ene roke v drugo ter obeležiti rešitev tržaškega vprašanja SAMO ZA ČASNO . . .

„Tržačanom samim daje pa začasnost nesporno pravico, da se smejo tudi v bodočnosti boriti za svobodno ozemlje v smislu mirovne pogodbe. Taka borba bi bila popolnoma zakonita in nihče ne bi mogel klicati Tržačanov zavoljo takega programa na odgovornost ..."

„. . . Kdor vse to prebere in trezno premisli, mora priznati, da so v sporazumu bile Slovencem priznane res pomembne pravice. Če bi izvedli v praktičnem življenju, kar so zapisali in obljubili, bi položaj tržaških Slovencev moral postati celo boljši kakor je bil pod ZVU. Saj je v pogodbi izrecno poudarjeno, da nam Italija jamči naš narodni značaj in „neovirani razvoj" slovenske kulturne.

Novi svet, Trst-Gorica, 1. III., št. 20, 7. oktobra 1954, str. 1 in 3.

● **Katoliška radio ura poroča, da** je bil v Jugoslaviji obsojen na smrt z obešenjem katoliški duhovnik Herman, češ, ker je bojda sodeloval z nacisti. Po poročilih katoliške ure, pa je bila njegova krivda v tem, ker je pozival duhovnike, člane Ciril-Metodovskega društva, naj isto razpuste, ker deluje proti želji škofov.

● **S 4. decembrom bosta torontska** in montrealska TV postaji začeli z rednimi sabotnimi oddajami govorov škofa J.F. Sheenav. Program bo trajal od 7 do 7.30 zvečer Torontski dnevnik ‚The Daily Star' pa bo prinašal tedensko njegove članke.

● **Hrvatska katoliška zveza v ZDA** ja na 12. letnem zborovanju v St. Louisu odobrila resolucijo, ki poziva vlado ZDA, naj ne dovoli pripustitve rdeče Kitajske v Organizacijo zedinjenih narodov.

„DVE DEMOKRACIJI"

Pod omenjenim naslovom bomo v naslednjih številkah objavili popis dogodkov, ki jih je doživel slovenski vojak, aktivni zrakoplovni major Leo M. Bradaška.

Med naštetimi razlogi, ki so jih ali jih še navajajo zagovorniki jugoslovanske ideje, je bil vsaj do nedavnega gotovo najmočnejši ta, da nam je Slovencem Jugoslavija tudi iz narodno obrambnih vidikov potrebna. Že druga svetovna vojna je brezdvomno dokazala, kako naivno je tako stališče. Tem težje bi ga bilo zagovarjati v dobi atomsko- hidrogenske bombe, proti kateri so celo kontinentalni bloki držav brez prave moči. Kmalu bo petnajst let, odkar je jugoslovanska armada po kratkih devetih dneh odpora kapitulirala. Že tisti, ki smo polom doživeli v vojaških suknjah, polagoma pozabljamo dogodke, ki bi morali ostati zapisani v slovenski zgodovini, da o mlajših sploh ne govorimo. Da bi doživetja, ki jim je bil priča naš rojak jugoslovanski aktivni zrakoplovni major Leo M. Bradaška pray tako s časom ne šla v pozabo, jih „Slovenska država" objavlja, da bi, kakor pisec lepo pravi," služila Slovencem in slovenskemu političnemu vodstvu v tujini, za orijentacijo in opomin naj se v bodočnosti ne zanašajo na nobeno „bratsvo" temveč sami nase; obenem pa odprla oči tudi srbskemu narodu, da ta zve za velike „zasluge in uspehe" tiste velesrbske klike v Londonu in Kairu, ki je mnogo pripomogla k odločitvam zavezniških velesil na konferencah v Casablanci, Cairu, Teheran in Yalti, kjer bila zapečatena jugoslovanska in z njo tudi - slovenska usoda". uredništvo.

Po žalostnem polomu kraljeve jugoslovanske vojske, ki se je po 9 dneh bojevanja končala s podpisom brezpogojne kapitulacije dne 15. aprila 1941, mi je kot komandantu 81. zrakoplovne grupe tromotornih avijanov Savoia S.M. 79 bila poverjena naloga, da odletim 15. aprila v Grčijo in tam stopim v stik z britansko in grško visoko komando na grško-albanski meji. Ko sem se po uspešno opravljeni nalogi naslednji dan vrnil v Nikšič - naš Dunquerque - s pismi Air Marshala Sir D'Albiaca in komandanta grške V. armade, sta mi predsednik vlade general Simovič in komandant zrakoplovstva, general Markovič, obljubila visoko odlikovanje, razen tega pa tudi izravnanje ranga s činom, v katerem sem bil zapostavljen brez posebnega razloga, razen tega, da sem bil „Švaba". Nato sta mi odredila, naj organiziram evakuacijo kralja, vlade in drugih „važnih osebnosti", s pomočjo posadke preostalih avijonov 81. V. grupe, v Grčijo.

Tukaj moram omeniti, da je bil poveljnik avijona, s katerim smo evakuirali kralja in dvorsko osobje, kapetan Domino - Hrvat; čelni avijon formacije petih avijonov, ki je evakuirala člane vlade je vodil kapetan Miljko Vračarič; jaz sam sem pa odletel drugič tistega dne, okoli 5. popoldne, tako da sem dospel v Agrignon na korintskem kanalu pred mrakom.

Naslednjega dne 16. IV. sta zgodaj zjutraj dospela v Agrignon dva squadrona Gloster-Gladiator, en squadron Lysawder in en Flight Bleihim avijonov, ki so imeli prioritetno pravico za dopolnitev olja in benzina, tako, da je za naše avijone bilo dodeljenih samo 300 gallonov, za povratni let bi pa rabil vsaj 800 gallonov. Šele kasno zvečer istega dne je z vojnim transportnim vlakom prispelo nekoliko vagonov cistern, tako da smo ob 11h ponočni lahko dopolnili naše rezervoirje do kapacitete 800 gallonov.

Okoli 3 h zjutraj, 17. IV. sva nato z kapetanom Vračaričem poletela po strašno burni noči na dveh Savoiah nazaj preko grške meje ter sva ob svitanju dospela na črnogorsko obalo vzhodnega Jadrana. Ker pa so vsi nama dobro poznani prehodi v Nikšičko dolino bili zabasani z debelimi deževnimi in na večjih vičinah tudi snežnimi oblaki, sva izgubila dosti časa za križarjenje ob obali v nadi, da najdeva kakšno luknjo od Bara do Dubrovnika, nato sva se po bresuspešnjem prizadevanju vrnila na direktni kurz za Eleusis pri Atenah.

Dne 18. aprila sem bil klican v Atene, hotel Grand Bretaigne, kjer sem se v zavezniškem glavnem štabu sestal s kapetanom vojnega broda Kern-om in kapetanom korvete Grošljem, ki sta tudi bila klicana na isto konferenco; tam smo vsi trije dobili posebne naloge, pomorske in zrakoplovne karte in inštrukcije. Meni je bila poverjena naloga, da z avijoni 81. grupe prepeljem na Kreto v Nikošijo protiavijonske topove tipa „Beaufors" in čim več municije. Po opravljeni konferenci nas je sprejel Air Marshal D'Albinac in nam izjavil, da nas kot glavni komandant vseh zavezniških trup, mornarice in avijacije v Grčiji, prizna kot edine komandante mornariških in zrakoplovnih edinic jugoslovanske flote in avijacije, ter nas nato povabil na večerjo v Hall hotel.

Ko smo dospeli v omenjeni hotel, je bilo tam zbranih že večje število zavezniških oficirjev. Med njimi smo opazili tudi nekaj jugoslovanskih polkovnikov, kot polk. Savič, Radovič, Živkovič in Dimitrijevič, ki so se tam navzočim zavezniškim oficirjem klanjali do ‚črne zemlje". Že od daleč smo lahko opazili njihove razburjanje, čim so nas zagledali in jasno je bilo, da jim naša navzočnost ni bila po volji. Med večerjo je začela nemška „Luftwaffe" bombardirati pirejsko pristanišče in tako smo vsi trije obtičali v hotelu ker je bila v Atenah popolnah zatemnitev in izhod v Eleutis in vojno luko Salamino zaprt.

Dne 19. aprila zjutra sem se vrnil v spremstvu R.A.F. Squadron Leaderja Mapplebeck-a na letališče Eleusis kjer smo našli postrojeno posadko petik avijonov S.M. 79. grupe 81. in vse štiri prej omenjene polkovnike, ki so ravno tedaj oddvajali od posadke vse Hrvate in Slovence, da bi tako samo Srbi nadaljevali pot v Afriko. Na našo srečo je prisotni oficir S.L. Mapplebeck na licu mesta inteveniral in izjavil v imenu Air Marshala D'Albiaca, ‚a je avijonska grupa pod mojim poveljstvom ter da bomo po ozpolnjeni meni poverjeni nalogi nadaljevali pot v Afriko samo osebe Royal Yugoslav Air Force, vsi drugi, ki pa mislijo, da niso Jugoslovani, bodo morali pač počakati na odločitev glavnega zavezniškega komandanta. Ko je bilo to odločeno sem takoj začel s pripravami, da bi izvršil prevoz protiletalske artelerije na Kreto; pa sta se mi že po par minutah javila poročnik Nedeljkovič in narednik Kovačič, češ, da enemu nagaja motor, drugi pa da ima slabe gume ter da zato ne moreta na pot. V resnici sta pa sledila navodilom omenjenih polkovnikov da bi odpeljala nje in njihovo težko prtljago čim preje na varno v Egipt. Končno je bilo po velikih prerekanjih in vsestranskih intervencijah odrejeno, da odletimo brez pristajanja na Kreti direktno na letališče „El Fuka" v Libijo, od koder nas za tem eskortiral angleški Blenheim do Heliopolisa pri Kairu. Kralj in vlada pa so nadaljevali pot iz Aten na srednji vzhod v Port Said z britanskim Sunderland hidroavijonom Čim so ti dospeli v Kairo je bil namoje mesto kapetana 81. grupe postavljen kapetan Dušan Milojevič, preostali Slovenci in Hrvati so pa tudi za tem bili izrinjeni z njihovih mest kot člani posadk in bili nadomeščeni z ranimi srbskimi „kuferaši" iz „aero-puta".

Že 22. aprila sem bil poslan v Ramlej v Palestino pod pretvezo, da bom tam na letališču Lydda prevzel organizacijo in treniranje vseh tistih zrakoplovnih postrešč-kov (kuferašev), ki so na razne načine pribežali iz Jugoslavije in dospeli v Levant. Ko se je tam nabrala večja grupa, smo pa 2. aprila bili premeščeni v Aman v Transjordanijo, da bi tako bili čim dalje proč od Kaira in - kraljeve vlade.

Z ozirom, da kralj Peter ni smatral za potrebno, da bi se javil na avdijenco kralju Faruku, je slednji odrekel pravico bivanja v Egiptu kralju Petru in njegovi vladi, ki so s svojim obnašanjem v Kairu vzbujali splošno zgražanje Angležev in Egipčanov.

Tako so se že v začetku meseca maja dvor in kraljeva vlada preseli v Jerusalem, kjer so se sprva zadovoljili z gostoljubjem v nekem katoliškem samostanu, kamor jih je sprejel neki slovenski pater. Kmalu so začeli, odobrovoljeni z obilico hrane in dobrega vina politične debate in neizbežne prepire okrašene z kočijaškim psovanjem, radi katerih jim je samostansko vodstvo končno odpovedalo bivanje v samostanu. Nato so se člani vlade naselili po skupinah v hotelih David in Eden, drugi pa tudi po zasebnih vilah Revahije; za politične debate oziroma prepire pa so se vsak dan zbirali v hotel Europa.

Med tem časno so pa Angleži pospravili iz Kaira tudi vse tiste zrakoplovne deserterje, ki so se tam naseli po privatnih hišah, preoblečeni v civilne obleke in igrali Roulette in Baccarat z zlatniki narodne banke, ki so jih tako požrtvovalne reševali v Nikšiču in spotoma iz polomljenih avijonov. Tako so prišli za nami v Aman s teško prtljago štirje polkovniki, cel duca podpolkovnikov in majorjev, in cela družina štabnih podrepnikov. Končno so Angleži postavili alternativo tudi tistim ambicioznim letalcem, ki so v Kairu prevzeli Savoie 81. grupe „v svrho treniranja", naj se odločijo ali za fronto v Libijo, ali pa za v Aman in tako so se že ti odločili za v Aman in prišli za nami.

(Nadaljevanje prihodnjič)

„SLOVENSKA KULTURNA MANIFESTACIJA V TORONTU“

Komemorativna Akademija Slovenske Narodne Zveze v Torontu je izvenela v „Slovensko Kulturno Manifestacijo”, ki so lahko Slovenci na njo ponosni. Odprla je pogled mnogim izmed gostov in morda tudi temu ali onemu v Kanadi rojenemu Slovencu na bogastvo Slovenske književnosti, glasbe, umetnosti in ročnega dela, vsi dokaz slovenske narodne samobitnosti, obenem pa tudi dokaz, kako dragocen da je kulturni prinos slovenskih doseljencev njihovi novi domovini. Akademija je obstojala pravzaprav iz dveh prireditev, spojenih v eno: razstava, o kateri bomo še spregovorili, je tvorila en del, akademija pa drugega; težko je reči, kateri izmed obeh delov je bil večjega pomena. Proslava obletnica osvoboditve je bila vsekakor Slovencem opomin, da tudi v Novi Domovini ne pozabijo svoje preteklosti, svoje kulturne, svoje samobitnosti in svojih idealov; govor gospoda V. Mauka, je izklesal te misli v velikih potezah. Gostom, ki so obiskali prireditev je v glavnem bil namenjen govor v angleščini, ki je imel namen seznaniti jih s smernicami dela Slovencev in z njihovo kulturno vstvaritvijo. Ta programatičen govor prinašamo radi njegove principijelne važnosti v celoti. Vtis, ki ga je imel obiskovalec, ko je vstopil v predsobo, je bil najprvo presenečenje nad bogastvom razstave slovenske književnosti. Prof. Kidrič je zapisal svojčas v svoji Zgodovini Slovenskega Slovstva, da spadajo Slovenci med tipične literarne zamudnike v Evropi; ako je to tudi resnica v kolikor se tiče šestnajstega stoletja, kaže dvajseto, da so znali Slovenci to zamudo popraviti kaj temeljito. Od „Trubarjevega katekizma“, ki je bil razstavljen na lepo okinčani mizi v faksimilu, sem do danes, se je pomaknila slovenska literatura z mesta zamudnika v štirih stoletjih na prvo mesto med vsemi narodi: In reči je treba, da kakovost ne zaostaja za količino. Popolna zbirka klasikov in ogromna zbirka publikacij umetniškega, modroslovnega, znanstvenega in gospodarskega značaja je bila izpopolnjena z zbirko prevodov v angleščino, francoščino, italijanščino, nemščino in kitajščino. Razstavljeno je bilo tudi nkeaj prevodne literature. Posebna miza je bila dodeljena literaturi o škofu Baragi, prvem Slovencu, ki je deloval kulturno v Kanadi. Mize, ki so bile na njih razstavljene knjige so bile okrašene s slovenskimi trakovi, čipkami in nageljni, napisi v slovenščini in angleščini so poskrbeli za kratko razlago.

Posebna skrb je bila posvečena seveda Jurčiču, saj je Akademija obenem praznovala njegovo obletnico rojstva. Razstavljena so bila njegova dela in prevodi v druge jezike, njemu je bila posvečena tudi gledališka predstava, ki je zaključila prireditev. —

V dvorani v prvem nadstropju pa je čakalo obiskovalca novo presenečenje. Mimo cele vrste fotografij in slik znanih slovenskih umetnikov, med katerimi so bile tudi slike g. B. Kramolca, ki živi sedaj v Torontu, in kipov, med katerimi so vzbujali zanimanje Goršetovi, ter mimo znamive, krasne razstave slovenskih znamk ter nazornega prikaza, kako nastane „Slovenska Država” od rokopisa do gotovega časopisa, je obiskovalec prispel v dvorano, kjer je slovensko dekle klekljalo čipke, na mizah pa so se vrstili izdelki pridnih slovenskih rok: suha roba in še suha roba, rezbarije, košarice in cekarji, orodje in steklovina, kroparska železnina, in čipke, vezenine in drugo žensko ročno delo je, — kakor je rekla gospa, kanadčaka, jemalo vsakemu ženskemu očesu vid. Posebno lepe so bile čipke starih in modernih vzorcev, svojevrstna in prav izredna pa je bila razstava slovenskih lutk v narodnih nošah, delo gdč. Milene Lenartove, ki je tudi aranžirala z gospodičnama F. Zupančič in M. Šešerko ter ga T. Lenart razstavo samo. Koroška, primorska, gorenjska, belokanjska itd so bile izdelane z razumevanjem in poznavanjem, ki sta zavidanja vredna. Lutke so bile obdane z razumevanjem in poznavanjem, ki sta zavidanja vredna. Lutke so bile obdane z izbranimi starimi originalnimi deli narodnih noš: avbe, rute, zavijače in peče so se vrstile v pestri sosledici. Mize so bile pokrite z vezenimi prti, tudi originalno - slovenskimi, kraljevala pa je med njimi „velikonočna miza” s pogačo in „žegnom“, ter narezano potico. Poleg estetskih užitkov je zbudila ta potica vedno zopet ponovljeno željo po receptu, ki ga bo treba menda objaviti v dnevnem časopisju, da bo zadoščeno želji gostov. Težko je opisati bogastvo razstave; tem bolj moramo biti hvaležni preč. g. Renerju, ki je razstavo posnel delóma na barvni film, in mnogim fotografom, ki so napravili o njej slike. Želeti bi bilo, da bi prireditelji sami, vsak na svojem polju prijeli za pero in opisali, kaj je bilo razstavljeno. Doba dveh pičlih ur, ki je bila na razpolago, žal ni dovolila, da bi se obiskovalec usatvljal pri vsaki zanimivosti toliko časa, kakor bi želel.

Novost na „Akademiji“ je bil sprejem. Sprejemalo so gospe in dekleta, deloma v gorenjskih narodnih nošah; gostom so pripele rdeč nagelj in ponudile v podpis knjigo za goste, in gostov je bilo polno, vsem obiskovalcem pa so pripele slovenski trak. Prireditev je obiskala predsednica New Canadian's Services, gospa Jennings in z njo več gospa in gospodov od odbora, prav tako je bil zastopan Council of Friendship, to pot po gospej Lunham, ker je bila zadržana gospa Foster vsled smrti svoje sestre. Posebno zanimanje za razstavo je kazal g. Friend, zemljepisec, ki si je dal prevesti celo vrsto pasusov iz Valvazorja. Poleg tega so poslali na prireditev zastopstva druge narodne skupine. Prisotni so bili zastopniki Skandinavskih držav, Holandcev, Poljakov, Ukrajincev, Rusov, Belo Rusov, Slovakov, Čehov, Nemcev, Avstrijcev, Rumunov, Hrvatov, Srbov, Bolgarov in Albancev ter Macedoncev.

Od dnevnega časopisja je pričla ekipa s fotografi od Torontske „Globe and Mail”, ki je prinesla o prireditvi poročilo v svoji številki z dne 27. oktobra 1954. Članki o akademiji so se pojavili pa tudi v drugih, neangleških torontskih časopisih, n.pr. v Estonskih, in zanimanje gostov za slovensko kulturo je bilo tolikšno, da so mnogi prosili za fotografije o razstavi, oddelek za državljanske zadeve in emigracijo v Ottawi pa se zanima za naš posneti barvast film. Akoravno je bilo zanimanje oficijelnih krogov tolikšno, ni mogoče trditi istega od uradnih mest, kajti niti urad za državljanstvo, niti prosvetni oddelek nista poslala svojih oficijalnih zastopnikov, vendar pa je upati, da bo mogoče zbuditi sčasoma tudi zanimanje teh gospodov za kulturno delo, ter da se bodo morda tudi priučili običajem, ki jih smatramo Slovenci za samoobsebi umevne.

Po ogledu razstave so se podali gostje v dvorano, kjer je otvorila himna s pozdravom zastav prireditev. Oder je bil okrašen s slovensko trobojnico in kanadsko zastavo, slovenskim grbom in reprodukcijo „Knežjega kamna“. Po uvodnem in otvoritvenem govoru g. Mauka, ki smo ga še uvodoma omenili, je nastopil pevski zbor pod vodstvom preč. g. Mirka Renerja, ki je razložil vsako točko, predno jo je zbor izvajal. Petjo je želo toliko odobravanje, da je bil zbor vabljen na sodelovanje pri božičnem petju, in ob zvokih slovenske pesmi je zalesketala v očeh deklet in žena marsikatera solza, morda največji uspeh, ki ga more žeti pevski zbor. Petje je bilo tehnično dovršeno, brezhibno, vendar pa ta dovršenost ni jemala pesmim moči, ne milobe; slišali smo v Torontu zadnja leta večje zbore, zbore, ki imajo za sebòj skupine, ki štejejo deset, da, sto-tisoč glav, a „Slovenski zbor“ vzdrži vsekakor primero s vsakim teh zborov, marsikaterega pa nadkriljuje.

Sledila je potem razlaga igre „Domen” in uvodna beseda o Jurčiču, ki jih je spregovorila gdč. Marjola Šešerko v angleščini, ter nato igra sama, ki je očarala celo ne-slovence tako, da so ostali vse do konca. Igro je režiral g. S. Brunšek, kulise pa so bile delo gg. J. Vižintina in V. Mauka. Igra sama po svojem konceptu seveda tuja za Kanadčane, je bila izvajana z velikim zanosom, stopnjevala se je do mesta, ko pojejo Domnu v slovo, scena, ki je žela vsespošno odobravanje in ganila vse gledalce, nekatere do solz. —

Želeti bi bilo, da bi se prireditve v tem stilu ponovile. Važno je, da seznanimo Toronto in Kanado z našo kulturno; važno je, da pokažemo svojim prijateljem, kaj je našega, in da jih seznanimo s svojo eksistenco. Akoravno številčno majhna, je pokazala skupina Slovencev v Torontu, da zmore ogromo in to v najkrajšem času. Organizacija, ki je bila v rokah g. V. Mauka, ki so mu pomagali predvsem g. J. Vižintin in g. Z. Hrastnik pri knjižni razstavi in odru, gospodične, Milena Lenart F. Zupančič in M. Šešerko pri razstavi narodnih ročnih del in narodne umetnosti, ter ljubezniva gospa Šribar s peko peciva, potic in točenjem kave na prireditvi, je zahtevala manj nego mesec dni, akoravno poleg tega 650 milj prevoza razstavnik predmetov. Razstavljalci so mislili na vse: razstava je bila zavarovana proti ognju in tatvini, v vabilih na akademijo je bil vložen list z zemljevidom Slovenije in s fotografijami „Knežjega Kamna“ na Gosposvetskem polju, Ljubljane in Maribora ter kratkim opisom Slovenije v angleščini, kar je v veliki meri pomagalo za razumevanje prireditve. —

Prireditev se je končala s Slovensko narodno himno „Naprej Zastava Slave“ in pozdravom „Slovenske zastave“, ostala bo v spominu vseh, ki so se je udeležili kot prava, pravcata otvoritev kulturnega dela Slovencev v Kanadi, ki smo nanjo lahko ponosni. Prirediteljem gre hvala, da so znali uvesti Slovence ne le dostojno, marveč ponosno in z dosobjanstvom v pestro družino Kanadskih narodov, ki jim zasigura izredno mesto in vse splosno pripoznavanje. .. F.L.Y.

POZDRAV SLOVENSKI ZASTAVI NA AKADEMIJI SNZ 23. OKTOBRA 1954

MED SLOVENCI

Iz Toronta

● **Pri Slovenski Narodni Zvezi v** Torontu, 61 McFarland Ave. lahko kupite prevod Jurčičevega romana: „Jurij Kozjak” v angleškem jeziku. Pridite, ali pišite po izvod. Cena knjigi je $2.-.

● **Misijonski krožek v Torontu je** priredil 23. oktobra v novi slovenski cerkveni dvorani misijonsko akademijo, ki je zelo lepo uspela.

Pozdrav in uvodne besede je spregovoril podpredsednik krožka g. France Turk. Cerkveni zbor je zapel nekaj pesmi pred in po glavnem govoru, ki ga je imel častiti g. Janez Kopač. Govoril je o misijonskih problemih v zunanjih misijonih, zlasti o škodljivi posledicah vmešavanja politike in nacionalizma v misijonsko delo.

Za zaključek sta bila pokazana dva krajša filma iz življenja in delovanja apostola Pavla.

● **Slike z razstave in Aakademije** SNZ z dne 23. okt. 1954 lahko dobite pri g. M. Lenart, 109 Summerhill Ave., Toronto, WA. 2-2762.

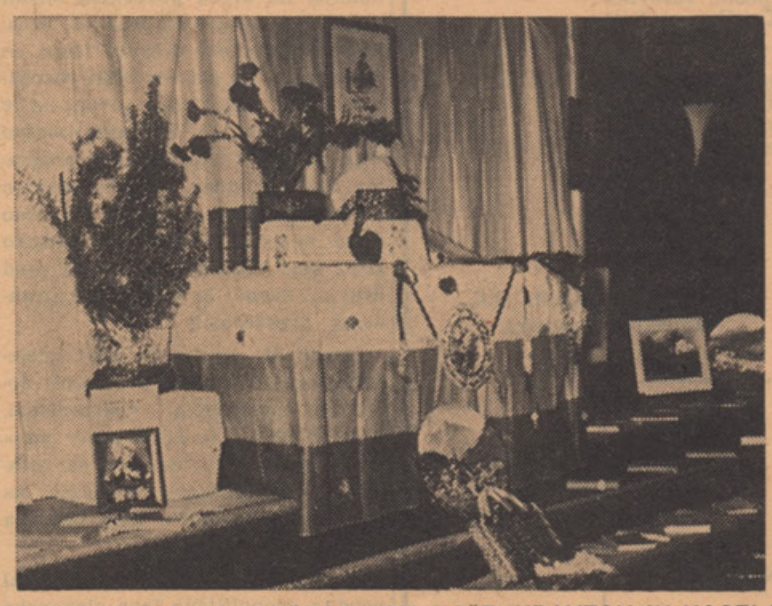

„SLOVENSKI KOT“ Z ROŽMARINOM, ROŽENKRAVTOM IN NAGELJNI NA RAZSTAVI SNZ.

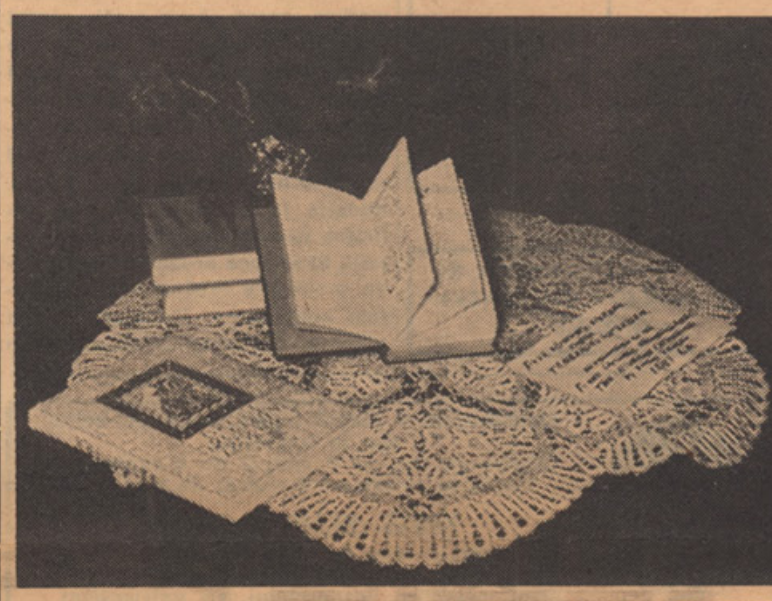

PRVA TISKANA SLOVENSKA KNJIGA „TRUBARJEV KATEKIZEM“ NA RAZSTAVI SNZ V TORONTU

IZ CLEVELANDA

Koncert Slovenskega okteta v Clevelandu

Lani enkrat sem slišal člane clevelandskega Slovenskega okteta pri Erštetu na St. Clairju, kjer ima vaje in se tako navdušil zanj, da sem izrazil željo, da bi oktet podal samostojen koncert. Nu in v nedeljo 17. oktobra popoldne se mi je ta želja izpolnila. Koncert se je vršil v prijazni in čedni dvorani farne šole na Holmes ave. Spored je bil razdeljen na štiri dele: Pozdrav Mariji, Domovinske, Narodne in Vasovanje.

Prvi del je vseboval pesmi Ko v jasnem pasu (Gregor Rihar), Večerni ave (A. Foerster) in Our Lady of Fatima (Giadis-Gollahom). Podan je bil dobro. Tudi scenerija s sliko Matere božje v ozadju je bila učinkovita. Človek se je počutil kot pri večernicah.

V drugem delu so mi najbolj ugajale ameriška Shenandoah (Har. Marshall), Na straži in Pelin-roža (Peter Jereb). Ostale pesmi v tem delu so bile Popotna (J. Kocjančič), Zvezda (Ipavec) in Oblaček (Dr. G. Ipavec).

Najbolj pa so se pevci razživeli v tretjem in četrtem delu: Sijaj, sijaj sončece (Fr. Ferjančič), Pred mojo kajžo (koroška narodna), Fantje so po vasi šli (har. Fr. Marolt), Hladna jesen že prihaja in Pleničke je prala in (4. del) Pod oknom (A. Hajdrih), Vabilo (Fr. Gerbič), Lahko noč (Vogrič) in Vasovalec (E. Adamič).

Oktet je svojo prvo samostojno preizkušnjo odlično prestal. Občinstvo je to očividno razumelo in pokazalo svoje odobravanje z navdušenim ploskanjem. Na spontano zahtevo poslušalcev je oktet navrgel še dve lepi pesmi, večnolepo „Soči”, ki se me je posebno dojmila spričo nove žaloigre ob Adriji - tržaške prodaje - in pa koroško narodno „Imam ljubice tri.“

Meni se je videlo, da bi bila zadnja dva dela najbrž še učinkovitejša, če bi bila scenerija in odrska priredba sploh nekoliko drugačna, če bi na primer pevci peli „na vasi”, s kmeškimi hišami in cerkvijo v ozadju. To bi bilo nekaj za slovenske oči, pa tudi pevci bi se gotovo počutili bolj domače in sproščene.

Piasnistka je bila gdčna. Josipina Terček, ki je dobro spremljala pet točk.

Dvorana je bila polna in vse je bilo videti prav zadovoljno s koncertom.

Slovenskemu oktetu čestitam k uspelemu koncertu, upajoč, da ni bil to njegov zadnji samostojen nastop.

Ivan Jontez

Meden Appliances

●

Television Sales and Service
Refrigerators - Washing Machines

●

1804 W. CERMAK ROAD
CHCAGO 8, ILL.

Iz Chicaga

OBČNI ZBOR SNZ ZA CHICAGO

Podružnica SNZ v Chicagu je v nedeljo dne 31. oktobra proslavila slovenski narodni praznik. Proslava je bila združena z občnim zborom. Podpredsednik SNZ za Chicago, g. Janko Tajčman je v lepem govoru očrtal pomen slov. narodnega praznika. V zgoščeni obliki je nanizal žalostni položaj Slovencev v Avstriji, dobo majniške deklaracije in dogodke ob razsulu Avstrije oktobra 1918, ki so dovedli do ustanovitve prve slovenske narodne vlade v Ljubljani. Osvetlil je dalje razočaranje, ki smo ga doživljali Slovenci v Jugoslaviji ter pokazal vzroke, ki so dovedli do razsula Jugoslavije. Govornik je končal: „Slovenski narod je preživel Avstro ogrsko nasilje, prebolel krivice Jugoslavije, prebolel bo tudi Titovo nasilje in dočakal nekoč dan resnične svobode v svobodni slovenski državi“. Spomnil se je tudi slov. protikomunističnih borcev, ki naj nam bodo vzgled požrtovalnega dela za naš končni cilj - popolna narodna svoboda.

Sledil je občni zbor podružnice SNZ na katerem smo slišali poročila o delu odbornikov v pretekem poslovnem letu. Moramo reči, podružnica je živahno delala kljub nasprotovanju. „jugoslovencev“, ki so danes, hvala Bogu, vendarle priznali slovensko državno idejo za pravilno in rešilno za slovenski narod.

Izvoljen je bil sledeči odbor: **Mirko Geratič, predsednik, Ludvik Jelenc, podpredsednik, Janko Tajčman, tajnik, Tone Guštin, blagajnik, Jože Goršič in Tone Arko, odbornika. V nadzornem odboru sta Otmar Tašner in Lojze Gregorich.**

Navzoč je bil tudi p. Fortunat, ki je navzočim podal nekaj pojasnil glede nameravane slovenske sobotne šole in o prilikah za odersko udejstovanje v farnih prostorih.

Upajmo, da bo novi odbor kos nalogam, ki ga čakajo.

Društvo sv. Štefana štev. 1. KSKJ je praznovalo z nedeljo 10. oktobra 60 letnico obstoja. Proslava je obstojala iz slovesne službe božje v farni cerkvi in iz banketa v farni dvorani. Društvo ima nad 1000 članov.

Društvo Sv. Ane, KSKJ v Chicagu je menda izmed najbolj marljivih društev v Chicagu. Ima zelo delaven odbor. V nedeljo 17. okttobra so članci tega društva imele takozvani Fashion Shop. Mi bi po domače rekli, razstavo domačih šiviljskih izdelkov. Članice so se, kakor vedno, tudi tokrat izvrstno izkazale. Imajo dober okus in spretne roke. Vidi se, kaj vse premore požrtvovalnost in veselje.

Jurij Kozjak - slovenski janičar je izvrstna povest slovenskega pisatelja Josipa Jurčiča, čigar 110 letnico rojstva smo letos obhajali. Ta roman v angleškem jeziku lahko dobite za ceno $2.00 tudi pri zastopniku SD, g. Mirku Geratič, 2737 W. 16. Str. Chicago 8, Ill. Pišite ponj. Zelo primerno darilo za otroke, ki slovenski ne znajo, pa bodo iz povesti dobili vsaj nekaj iz zgodovine slovenskega naroda.

Slovenska sobotna šola. Želja po pouku slovenščine za šolske mladino postaja vedno bolj splošna. Nevarnost je, da otroci novonaseljencev popolnima pozabijo materni jezik v govoru in pisavi. Na zadnjem sestanku Lige je bilo o tem govora. Upati je, da bo do tega prepotrebnega pouka le prišlo, čim bodo zasigurani prostori. Učna moč je že na razpolago. Z sodelovanjem vseh prizadetih: starišev in fare bo problem lahko rešiti. - Prav bi bilo, če bi zamisel o pouku slovenščine prodrla tudi med staronaseljence. Na prste ene roke lahko naštejemo družine, kjer otroci znajo vsaj za silo slovenski.

Slovenci kupujejo v slovenski trgovini

Joe Gomilar

1801 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.

Vse, kar potrebujete za kuhinjo, dobite pri J. Gomilarju, Tudi OKUSNE KRANJSKE KLOBASE, SUHE ŠUNKE, PREKAJENE SVINJSKE ŽELODCE. Prav sedaj pa ima IZVRSTNO KISLO REPO in AJDOVO MOKO.

Pridite, videli boste, da boste dobili dobro blago!

SVOJI K SVOJIM

IZ SLOVENSKE ZGODOVINE

IZ SLOVENSKE zgodovine

NOVEMBER

22, 1926 je umrla pisateljica Zofka Kveder-Demetrovič.

25, 1780 so dokončali Gruberjev prekop v Ljubljani.

25, 1923 je umrl v Rogaški Slatini pesnik in pisatelj J. Stritar.

26, 1925 so fašisti izdali nov zakon o društvih, ki je onemogočih obstoj slovenskih kulturnih in športnih društev na slovenskem ozemlju v Italiji.

27, 1925 je za 60letnico rojstva dr. J. E. Kreka izšla posebna „Krekova“ številka „Časa“.

27,—28, 1918 so bili štirje Slovenci v zastopstvu Narodnega veča v Beogradu.

30, 1924 so v Ljubljani posvetili dr. J. Gnidovca za škofa v Skopju.

DECEMBER

1, 1870 so se sestali v Ljubljani slovenski, hrvatski in srbski politiki in sestavili „Ljubljanski program” za zedinjenje južnih Slovanov.

1, 1918 nastanek Kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev, konec Države Slovencev, Hrvatov in Srbov. - Malgaj je v boju za slovensko Koroško zavrnil močnejšega sovražnika.

2, 1916 je umrl slovstvenik Fr. Levec.

3. 1800 rojen dr. France Prešeren.

3, 1925 je Dom in svet posvetil celo številko Fr. Prešernu za 125letnico rojstva.

4, 1926 je umrla slikarica Ivana Kobilca.

5, 1921 je bilo imenovanih 50 članov Delavske zbornice v Ljubljani.

5, 1929 je zakon o Sokolu odpravil orlovsko organizacijo.

8, 1938 so slovesno odprli železniško progo Sevnica - Št. Janž.

10. 1940 je umrl v Beogradu dunajski poslanec, predsednik Države Slovencev, Hrvatov in Srbov, ministrski predsednik in podpredsednik, predsednik senata, podpisnik zakona o ustanovitvi slovenske Akademije znanosti in umetnosti, njen prvi mečen, častni doktor slovenskega vseučilišča, častni občan neštetih slovenskih mest in občin, glavni mecen akademske Vincencijeve konference, velik dobrotnik revežev, slovenski politik evropske samozavesti in življenskega optimizma doktor obojnega prava ANTON KOROŠEC.

11, 1918 je umrl v Ljubljani Ivan Cankar.

11, 1937 ustanovni občin zbor slovenske Akademije znanosti in umetnosti.

13, 1867 je Fran Levstik izdelal slovenski politični program in ga poslal štajerskim rodoljubom v Maribor.

14, 1920 je umrl krški škof dr. A Mahnič.

16, 1575 je bila dotiskana prva slovenska knjiga v Ljubljani.

16, 1918 je umrl dr. Evgen Lampe.

16, 1925 so protestirale vse politične in kulturne organizacije proti okrnitvi slovenskega vseučilišča.

20, 1918 je bil imenovan za delegata na mirovno konferenco dr. I. Žolger.

G. JANEZ KASTELIC V VLOGI BERAČA URHA IN G. LUDVIK JAMNIK V VLOGI KROJAČA ŠPILIKINEGA JOŠKA V IGRI „DOMEN“.

V NOVA KNJIŽICA VAM BO POMAGALA V KANADI

Ministrstvo za državljanstvo in vseljevanje je pripravilo nov

„PRIROČNIK ZA NOVODOŠLE"

da bi pomagalo novim priseljencem spoznati navade in pogoje v Kanadi. Knjižica razlaga, kaj je potrebno za pridobitev državljanstva, poslovanje bank, kako kupiti hišo, podjete ali kmetijo, kanadsko šolstvo, izdajanje dovoljenj, zaposlitev, usluge kanadske pošte, zdravniško in zravstveno službo, ukrepe socialnega skrbstva. Knjižica vsebuje tudi kopico drugih koristnih podatkov o Kanadi in kanadskih običajih.
Knjižica je na razpolago v štirih jeziki - v angleščini, francoščini, holandščini in italijanščini. Dobite jo če izpolnite spodnjo naročilnico in jo pošljete na naslov: „The Citizenship Branch, Dept. of Citizenship and Immigration, Ottawa. Ne pozabite omeniti, v katerem jeziku želite knjižico dobiti.

Ministrstvo za državljanstvo in vseljevanje objavlja to obvestilo v pomoč novim Kanadčanom.

Hon. Jo. W. Pickersgill, P.C., M.P.
Minister

Laval Fortier, O.B.E., Q.C.,
Namestnik ministra.

Citizenship Branch,
Department of Citizenship and Immigration
OTTAWA, Ont.

Please, send me, without charge a copy in .....
..... of the „Handbook for Newcomers".
(vstavi, v katerem jeziku želiš knjigo)
Name: .....
Street Address: .....
Municipality: .....

SLS v Torontu proslavlja 29. oktober

Dne 31. oktobra je tukajšnje vodstvo SLS priredilo proslavo slovenskega praznika 29. oktobra. Kljub temu, da se je proslava vršila kakih 15 milj izven mesta, na znani Ambrožičevi farmi, se je tam zbralo kakih sto udeležencev, kar je razveseljivo dejstvo, ki kaže, da ljudje v tujini niso nezainteresiranič narodno-političnih problemih svoje domovine.

Glavni govornik na slovesnosti je bil načelnik SLS dr. Miha Krek. Tisti, ki so se proslave udeležili v upanju, da bi od govornika slišali kaj več o programu SLS za uresničenje slovenske državne ideje, so iz te proslave gotovo odšli razočarani. Iz dr. Krekovega govora se je dalo razbrati, da sedanje vodstvo SLS, ki je v objavljenem programu načelno sicer priznalo pravico naroda do lastne države, trenutno nima namena te ideje vsestranko širiti med Slovenci in jo tudi pred drugimi narodi in političnimi strankami zagovarjati.

Govor dr. Kreka je neki udeleženec označil s tremi besedami: defetizem, pesimizem, oportunizem. Tako gledanje je lahko sicer mnenje posameznika, dejstvo pa ostane, da govornikova izvajanja na nikogar od navzočih niso vplivala vzpodbudno.

Govornik je uvodoma prikazal usodno geopolitično lego slovenske ga ozemlja, ki je bil, skupno z dejstvom, da smo Slovenci številčno majhen narod, brez moči, glavni odgovorni činitelj, da smo že ob prvem narodnem prazniku zgubili dobro tretino svojega življa. Posredno se je iz teh in nadaljnih izvajanj razumelo, da smo Slovenci preslabotni za svojo lastno državo. Nadalje je dr. Krek prikazal politične nedosledne manipulacije velesil, ki so med drugo svetovno vojno prepustile srednje-evropske dežele komunizmu. Pripomnil je, da njegovo upanje za osvoboditev teh narodov izpod komunizma zadnje čase vidno pada in da se v ta namen iz naše strani ne da prav nič narediti, ker tudi velesile ne bodo za to storile nobenega koraka. Ob koncu je govoril tudi o konceptih bodoče ureditve Evrope, o raznih zvezah, blokih in federacijah (Srednje, Severne, Južne Evrope). V kolikor ti koncepti zadevajo Slovenijo oz. Jugoslavijo, je govornik omenil koncept možnost obnovitve stare predvojne Jugoslavije, federativne Jugoslavije in samostojne Slovenije. Povdaril je, da je v kopici konceptov večini politikov popolnoma nejasno, na kaki osnovi naj bi te naddržavne enote bazirale; ali na osnovi trenutno obstoječil državnih oblik, ali pa na osnovi narodnostnih držav. Govornik je nato nadaljeval, naj se v tej zmešnjavi in nejasnosti političnih konceptov slovenska emigracija ne opredeli za noben določen koncept in naj ne napravi prav ničesar brez soodločanja naroda doma. Zato, da je treba čakati ugodnega trenutka, skrbno paziti na vsako možnost, ne preskočiti nobene stopnice vse dotlej, ko bo narod doma osvobojen in bo ta svobodno odločil o svoji bodočnosti.

Govor je zaključil s pripombo, da smo politična emigracija in s pozivom, naj se kot tak: za politična vprašanja zanimamo.

Ob tem govoru so mi prišli na misel sledeči pomisleki:

Res je statistično dejstvo, da smo Slovenci številčno majhen narod in da kot taki nimamo vojaške moči. Vprašanje pa je, koliko močnejši bi bili vojaško v dobi modernih armad in orožja če bi samo iz tega razloga drveli recimo nazaj v Jugoslavijo. Koliko nam je vojaška sila te države pomagala obdržati slovensko Primorsko in Koroško ob koncu prve stetovne vojne in koliko časa je ista vojaška „sila" branila slovensko zemljo leta 1941? Niti kraljeva, niti Titova Jugoslavija nista bili rezultat vojaških zmag njihovih armad, pač pa rezultat političnih odločitev velesil. Zato bi morala imeti slovenska emigracija jasen narodno-politični program samostojne države in ob vsaki priliki o njem seznanjati vplive državnike, da bodo v odločilnih trenutkih ti vedeli, da Slovenci sploh eksistiramo, kaj Slovenci kot narod želimo, hočemo in na principu narodne samoodločbe tudi zahtevamo. Če bomo brezbrižno čakali na čas, ko bo narod doma v svobodi odločil o naši bodočnosti, obstoja nevarnost, da bomo s takim čakanjem zamudili ogromno dragocenih in edinstvenih prilik, v času, ko bodo zelo verjetno zapadne velesile ponovno odločale o naši usodi.

Glede konceptov bodoče ureditve Evrope in osnov, na katerih naj bi se te formirale, ni tako velike ne jasnosti, kot jo je govornik označil. Znano je namreč, da v ZDA poleg NCFE, ki deluje na pricipu starih državnih form kot n. pr. Jugoslavije, Čehoslovaške, Rusije itd. obstoja tudi ABN, ki zagovarja bodočo ureditev Evrope na principu narodnostnih držav. Zato bi bilo dobro, da bi vsa slovenska politična emigracija podprla ta princip ki tudi majhnim narodom zagotavlja samostojnost.

Na koncu še to: Gospod Pleško je uvodoma pravilno ugotovil, da je bila po dolgem času to prva proslava slovenskega praznika. Seveda za SLS v Torontu. SNZ v Kanadi je vsako leto od ustanovitve naprej dostojno proslavila ta praznik, o čemer je poročala tudi „Ameriška Domovina".

Udeleženec

KUPUJTE PRI TVRDKAH, KI OGLAŠUJEJO V SLOVENSKI DRŽAVI!

Strokovnjaki v hladni trajni, barvanju, beljenju in friziranju.
Odprto dnevno od 9 zjutraj do 6 zvečer, ob torkih in petkih od 9 zjutraj do 9 zvečer.

KRESS BEAUTY SALON
RU. 1-2921, 1194 Eglinton Ave. W., Toronto
Postrežemo vam v angleščini, slovenščini, hrvaščini, nemščini, madžarščini, ali italijanščini..

Slovensko državo morete dobiti v TORONTU tudi v knjigarni ALL NATIONS BOOK and FILM SERVICE LTD. 340 College Street in v MONTREALU pa na 3449 Blvd. Street Lawrence.

- **Drugi kulturni večer v Torontu.** Preč. g. Vukšinič je v duhovni misli naglasil, da moremo biti kristajni le, če smo tudi dobri ljudje, ker milost predpostavlja naravo. G. prof. Mantuani je predaval o **primitivizmu** v sodobni filozofiji, preč. g. Rener pa je nadaljeval svojo ponazoritev **humorja v glasbi s prizorom** iz Seviljskega brivca. Za nameček je še pokazal barvni film o slovenski razstavi, ki je zelo dobro uspel. Prihodnji večer bo delno posvečen sv. Avguštinu, ki se je rodil pred 1600 leti (13. novembra).
- **SNZ v Torontu vas vabi na** ples, ki bo v soboto 20, nov., ob 8 uri zvečer v mali dvorani Kolumbovih vitezov na Sherbourne St., ter na zadnji ples pred adventom, ki bo 27. nov. ob 8 uri v Litvanski cerkveni dvorani na Dundas St. West (kot običanjo).
- **Slovenska Narodna Zveza vabi** vse Slovencev v Torontu in okolici na nase tradicionalno „SIVESTROVANJE" 31. dec. ob 8 uri zvečer. Kraj in prostor bosta pravočasno javljena z letaki. Odbor.

FRITZ IN HILDA DOLESHELL

VIENNA HOME BAKERY

SLAŠČIČARNA IN KAFE-ESPRESSO
Centrala: 532 Eglinton Ave., W. - Tel.: MA. 2994

Podružnice:
211 Avenue Road - Tel.: WA. 3-2160
609 Mount Pleasant - Tel.: HU. 8-2381
426 Spadina Ave. - Tel.: EM. 6-1278.

Rženi kruh - soljenci - torte. Desetletna izkušnja jamči prvovrstno kakovost.

Slovencem v Tororntu in ok olici se priporoča

SLOVENSKI ODVETNIK IN NOTAR
KARL VIPAVEC
1486 Dundas St. West - - OL. 4269

ANTON'S MEAT MARKET

Za prvo obletnico otvoritve, v sredo 24. nov. 1954 od 9 zjutraj do 7 ure zvečer dobi 10 prvih kupcev, ki nakupijo v moji mesnici stvari za $5.- ali preko

V 1 KOKOŠ ZA PEČENJE V dar

naslednjih 50 pa dobi 1 štruco kruha („Canada Bread").

Ves teden obletnice bom imel na zalogi posebej za to priliko nabavljeno meso po naslednjih cenah:

„Round Steak" ali „Sirloin Steak"	1 pound	$0.59
Goveje meso za juho	1 pound	$0.39
Goveji flam ali prsa	1 pound	$0.19
Jetra (Baby Beef)	1 pound	$0.49
Telečje meso brez kosti za obaro ali rižoto	1 pound	$0.49
Telečje meso s kostmi za obaro ali rižoto	1 pound	$0.29
Telečja prsa	1 pound	$0.29
Suha slanina, zrezana ali v kosih	1 pound	$0.49
Sveža slanina	1 pound	$0.21
Sveža svinjska rebra	1 pound	$0.49
Suha svinjska rebra	1 pound	$0.52
Sveže svinjske krače	1 pound	$0.25
Svinjske noge	2 pounds	$0.19

NA ZALOGI BOM IMEL TUDI KRANJSKE KLOBASE IN KRVAVICE

ČE VAM JE PREDALEČ ALI NIMATE ČASA, SAMO kličite RE, 0423, povejte, kaj želite in Vam bom dostavil na dom še isti dan.

VSEM SLOVENCEM V TORONTU IN OKOLICI SE PRIPOROČA LASTNIK:

ANTON BAVDEK
633 VAUGHAN RD. - TORONTO, ONT.
(Na vogalu Vaughan in Oakwood)

V V COSULICH BOŽIČNI PAKETI

Ekspresna odprava v 15—25 dneh.

Vsi paketi so carine prosti

PAKET ŠT. 71	**$ 13.60**	**PAKET ŠT. 91**	**$ 15.-**
10 kg. sladkorja		22 funtov sladkorja	
5 kg. riža		11 funtov riža	
3 kg. kave Ia		6 funtov kave Ia	
		¼ funta popra, celega	
		1 funt ceylonskega čaja	
PAKET ŠT. 28	**$ 10.15**	**PAKET ŠT. 84**	**$ 8.35**
5 funtov kave Ia		3 kg, kave Ia	
5 funtov sladkorja		1½ kg. riža	
5 funtov masti			
5 funtov riža			

100 funtov najfinejše bele moke **$ 11.50**
3 kg kave minas $7.70

Če želite, da plačamo 200 dinarjev poštne takse, dodajte 75c za vsak paket ali vrečo.

ZAHTEVAJTE POPOLNI CENIK Z VELIKO IZBIRO NAŠIH POZNANIH STANDARNIH PAKETOV TER Z NAVODILI ZA SESTAVLJANJE PAKETOV PO VAŠI ŽELJI.

Pošiljamo tudi: kolesa, Singerjeve šivalne stroje, radijske aparate, blago itd. Vse odpošiljamo iz lastnega skladišča v Trstu. Pošiljke so zavarovane za delno in celotno izgubo. Kakovost blaga je vedno prvovrstna.

VSA NAROČILA IN PISMA POŠILJAJTE NA:

BRANCO COSULICH

279 Queen St. West, Toronto 2B, Ont. Canada, Tel. EM. 6-3877

Cena je enaka za USA in kanadske dolarje.

V VAŽNO OBVESTILO

SLOVENSKA EKSPRESNA AGENCIJA

VAM NUDI SEDAJ ŠE VEČ:

BOGATO izbiro vseh vrst paketov, z najpotrebnejšo hrano, ki jo primanjkuje v starem kraju.

PRODAJO voznih listkov za prekomorska potovanja, za vse sezone.

DENARNE pošiljke v stari kraj, proti jamstvu.

PIŠITE NAM TAKOJ ZA BREZPLAČNE INFORMACIJE!

A. STARMAN

153 Sanford Avenue - - - Ottawa 5, Ont.

Priporočamo slovenske potniške agencije

Transmundial

Toronto, 258 College, WA 3-4868
Tudi v Montrealu in Hamiltonu

V SLOVENSKO DOBRODELNO DRUSTVO, TRST

Mal polozi dar, domu na oltar!

Priporoča se za naročila darilnih paketov Vašim v Domovini po našem društvu, po ceniku, ki Vam ga je poslal naš zastopnik, ker procent čistega zaslužka gre za podpiranje revne šolske mladine in družin v Trstu in okolici v borbi za naš narodni obstanek. - S pošiljanjem paketov preko nas pomagate rodoljubni stvari. Mi Vam tudi zagotovimo našo poznano solidno in hitro odpremo Vaših cenjenih naročil.

Paketi naročeni do 1. decembra lahko dospejo do prejemnika do Božiča.

Za naročila, vprašanja in pojasnila se obrnite na našega zastopnika za Kanado:

V V
ANDREJ KACICNIK
434 Dundas St. W. - Toronto, Ont. - Telefon: EMpire 4-5045

Slovenska država izhaja vsakega 20. v mesecu. Naroča se pri upravi, 61 McFarland Ave., Toronto 10, Ont. Canada. Letna naročina znaša: za ZDA in Kanado 3.- $, za Argentino 20.- pezov, za Braziljo 50 kruizeirov, za Anglijo. .75£, za Avstrijo 30. - šilingov, za Avstrijo 2 avstr. £, za Italijo in Trst 600.- lir, za Francijo 500.- frankov. Naročniki v Argentini morejo poravnati naročnino tudi v upravi. Slovenske poti.